

Tiranë më	protdate
Nr.	protnumber

RELACION
PËR
PROJEKTVENDIMIN
PËR
MIRATIMIN E RREGULLAVE PËR REGJISTRIMIN E ZGJEDHËSVE NGA JASHTË
VENDIT DHE PËRGATITJEN E LISTËS SË ZGJEDHËSVE

I. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI

Në mbështetje të nenit 20, pika 1, shkronja “dh”, të ligjit nr. 10019, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, përcaktohet kompetenca e Komisionit Rregullator për të shqyrtuar dhe miratuar projekktet me karakter normativ, të përgatitura nga administrata e KQZ-së ose nga anëtarët e tij, për rregullat për regjistrimin e votuesve nga jashtë vendit.

Neni 25, pikat 1 dhe 12, të Kodit Zgjedhor parashikojnë se zgjedhësi që ndodhet jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe që dëshiron të ushtrojë të drejtën e votës për zgjedhjet e radhës për Kuvendin duhet të regjistrohet në listën e zgjedhësve jashtë vendit, në përputhje me përcaktimet e bëra në këtë Kod dhe aktet nënligjore në zbatim të tij Komisioni Rregullator, me propozimin e Komisionerit, miraton aktet e nevojshme normative nënligjore për përbërësit e listës së zgjedhësve jashtë vendit, dokumentacionin e nevojshëm për aplikim, mënyrën dhe afatet e komunikimit me Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile dhe eventualisht bazë tjetër të dhënash, si dhe modalitetet dhe rregullat e tjera teknike të hartimit të kësaj liste. Zgjedhësi që ndodhet jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe që dëshiron të ushtrojë të drejtën e votës për zgjedhjet e radhës për Kuvendin duhet të regjistrohet në listën e zgjedhësve jashtë vendit, në përputhje me përcaktimet e bëra në këtë Kod dhe aktet nënligjore në zbatim të tij. Pas hapjes së procesit të regjistrimit nga KQZ-ja zgjedhësi aplikon në mënyrë individuale për regjistrim në listën e këtyre zgjedhësve. KQZ-ja krijon, mirëmban dhe përditëson platformën elektronike për regjistrimin e kërkesave të zgjedhësve që dëshirojnë të votojnë nga jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Zgjedhësi për regjistrim në listë paraqet dokumentacion që vërteton qëndrimin e tij jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë.

Neni 46, pika 3 i Kodit Zgjedhor parashikon se lista e zgjedhësve që votojnë jashtë vendit përfshin vetëm zgjedhësit me vendbanim jashtë vendit, të cilët deklarojnë vullnetin për të ushtruar të drejtën e votimit, sipas rregullave të dala në zbatim të nenit 24 të KZ.

II. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Ky projektvendim është hartuar në mbështetje të ndryshimeve më të fundit të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, me qëllim përgatitjen e kushteve dhe zbatimin e masave që mundësojnë votimin nga jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë për zgjedhjet për Kuvend, me qëllim garantimin e të drejtës së votës të çdo shtetasi shqiptar që ndodhet jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë në datën e zgjedhjeve.

Projektakti rendit parimet, të cilat janë shtyllat ku do të mbështetet procesi i regjistrimit të zgjedhësve nga jashtë vendit. Përfshirja e tyre në projektakt erdhi si sugjerim i organizatës Diaspora për Shqipërinë e Lirë. Në kreun I të projektvendimit parashikohen si më poshtë vijon:

- *Parimi i transparencës* (procesi i regjistrimit dhe votimit për zgjedhësit jashtë vendit duhet të jetë i hapur dhe i monitoruar në mënyrë që të garantohet informimi i duhur i publikut dhe subjekteve zgjedhore mbi çdo hap të procedurave)

- *Parimi i thjeshtësisë dhe lehtësisë* (procedurat e regjistrimit dhe të votimit për zgjedhësit jashtë vendit duhet të jenë të thjeshta dhe të lehta për t'u kuptuar e ndjekur nga zgjedhësit, duke minimizuar barrën administrative dhe teknike)

- *Parimi i efektshmërisë* (procedurat për regjistrimin dhe votimin nga jashtë vendit duhet të jenë efektive, duke synuar që vota e çdo shtetasi të realizohet në kohë dhe pa pengesa të panevojshme)

- *Parimi i aksesit të barabartë* (Çdo shtetas shqiptar me të drejtë vote, pavarësisht vendndodhjes së tij jashtë territorit të Shqipërisë, duhet të ketë mundësi të barabarta për të votuar)

- *Parimi i diskrecionit* (Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ka të drejtën të veprojë me diskrecion brenda limiteve të përcaktuara nga Kushtetuta dhe Kodi Zgjedhor, me qëllim sigurimin dhe mbrojtjen e votës së shtetasve shqiptarë jashtë vendit. Diskrecioni ushtrohet në mënyrë që të përmirësohen proceset dhe të adresohen situata të paparashikuara për të garantuar realizimin e votës.)

Në kreun II parashikohen rregulla të përgjithshme të përcaktuara në Ligj sa i takon procesit të regjistrimit të zgjedhësve dhe institucionit kompetent për të administruar këtë proces.

Në kreun III parashikohen rregullat që lidhen me paraqitjen e kërkesës për regjistrim, afatet dhe dokumentacionin shoqërues që do të duhet të plotësojë zgjedhësi nga jashtë.

Referuar nenit 25, pika 4, 5 të Kodit Zgjedhor, kërkesa për regjistrim bëhet në mënyrë individuale nga zgjedhësi dhe kjo kërkesë i drejtohet Komisionit Qendror të Zgjedhjeve sipas procedurave të parashikuara në këtë vendim. Afati për paraqitjen e kërkesës fillon 120 ditë para datës së zgjedhjeve dhe përfundon 68 ditë para kësaj date. Hapja e procesit të hartimit të listës së zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit bëhet nga Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, jo më vonë se 10 ditë përpara fillimit të këtij procesi. Është parashikuar që Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve ta lajmërojë publikisht fillimin e këtij procesi të paktën 10 ditë përpara se ky i fundit të nisë si kohë e mjaftueshme për zgjedhësit jashtë për të marrë ndërkohë të gjithë informacionin

e duhur sesi do të bëhet regjistrimi, sa kohë ka për ta bërë atë si dhe të sigurojë ndërkohë dokumentacionin e duhur. Kërkesat për regjistrim në zbatim të parashikimeve të nenit 25, pika 5 të KZ, bëhen në platformën elektronike e cila krijohet, mirëmbahet dhe përditësohet nga KQZ. Propozimi për ta patur këtë platformë në të dy versionet mobile dhe desktop si dhe për të qenë pa pagesë për zgjedhësit bëhet për të ulur barrën e kostos tek zgjedhësi si dhe për të rritur aksesueshmërinë për këdo në mënyrë që të mos jenë të varur nga teknologjia që gjithsecili disponon.

Fillimisht, zgjedhësi krijon një llogari në *Platformën Elektronike të Regjistrimit*, (referuar si “PER”) dhe e akseson atë çdo herë nëpërmjet përdorimit të tre faktorëve të autentifikimit: identifikimi biometrik me njohje të fytyrës, kod unik 6 shifror që i dërgohet në numrin e telefonit mobil dhe email, si dhe numrit personal i identifikimit (NID) i zgjedhësit dhe fjalëkalimi. Kjo mënyrë aksesimi është propozuar për të ofruar siguri në një të kënaqshme e për tu siguruar se vërtet kërkesa bëhet nga zgjedhësi vetë. Ai/ajo disponon numrin e vet personal ashtu sikundër do duhet të shfaqet vetë personalisht përpara kamerës e cila duke aplikuar teknologjinë ‘liveness’ konstaton se përpara ekranit është vërtet nje person dhe jo një foto e tij/saj dhe së fundmi verifikimi përmes kodit unik të përkohshëm që gjenerohet sa herë ky i fundit kërkon akses dhe që disponohet vetëm nga zgjedhësi pasi i dërgohet njëkohësisht në numrin celular të deklaruar nga ai vetë si dhe në emailin personal, po ashtu të deklaruar nga ai vetë gjatë hapjes së profilit.

Pas krijimit të llogarisë, zgjedhësi skanon një dokument të vlefshëm identifikimi të lëshuar nga Republika e Shqipërisë (pasaporta ose letërnjoftim) përmes PER, i cili lexon dhe ngarkon automatikisht në PER të dhënat e dokumentit të identifikimit. Nëse këto të dhëna nuk ngarkohen automatikisht, zgjedhësi i ngarkon ato në PER në mënyrë manuale. Më pas, zgjedhësi ngarkon një nga dokumentet që vërteton qëndrimin e tij jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, në zbatim të parashikimeve të nenit 25, pika 5 të KZ. Lista e dokumenteve që vërteton qëndrimin e tij jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë do të miratohet me akt të veçantë të Rregullatorit.

Në fund, zgjedhësi ngarkon në PER të dhënat e kontaktit, që përfshijnë adresën personale të postës elektronike (email), numrin e celularit personal, si dhe të dhënat e adresës së banimit (shtetin, kodin postar, qytetin, emërtesën e rrugës, numrin e banesës, elemente të tjera të adresës nëse ka).

Në kreun IV të këtij projektvendimi, përcaktohet mënyra e shqyrtimit të kërkesave të ardhura në PER. Pas kryerjes së aplikimit (kërkesës për regjistrim) nga ana e zgjedhësit, përmes ndërveprimit në kohë reale me Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile (RKGjC), PER kontrollon saktësinë dhe përputhshmërinë e të dhënave të identitetit të zgjedhësit, ato të cilat merren gjenden në dokumentin e identifikimit si emri, mbiemri, datëlindja, vendlindja etj., për të kontrolluar saktësinë e gjenealiteteve të zgjedhësit me ato në RKGjC. Nëse të dhënat e identitetit të shtetasit kërkojnë të verifikohen nga KQZ në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile dhe nëse ato janë të njëjta, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile (DPGjC) bën regjistrimin në RKGjC të adresës që shtetasi deklaroi gjatë procesit të regjistrimit në një rubrikë të veçantë, në zbatim të parashikimeve të nenit 25, pika 6 të KZ.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, përmes PER, shqyrton kërkesën për regjistrim të zgjedhësit brenda 5 ditëve kalendarike nga marrja e saj nëpërmjet PER (nëse të dhënat e përfuara nga PER janë të sakta/ të njëjta me të dhënat e Regjistrimit Kombëtar të Gjendjes Civile si dhe pasi është shqyrtuar dokumenti i ngarkuar për adresën). Vendimi nëse do të përfshihet ose jo në listën paraprake të zgjedhësve që votojnë jashtë vendit i njoftohet në llogarinë e tij në PER, si dhe në adresën e email të deklaruar në platformë. Afati prej 5 ditësh është përcaktuar si një kohë e arsyeshme për institucionin që të procesojë kërkesat në rastet e periudhave me fluks të madh të kërkesave psh., disa mijëra në ditë. Nëse këto të dhëna nuk janë të sakta, pra nuk janë të njëjta me ato të të RKGjC, PER njofton me mesazh zgjedhësit për saktësimin e tyre dhe deri në korrigjimin e tyre nuk mund të vazhdojë më tej me kërkesën për regjistrim.

Në kreun IV parashikohen rregullat që lidhen me shqyrtimin e kërkesave dhe regjistrimin e zgjedhësve nga jashtë vendit..

Në kreun V përcaktohen përbërësit e listës së zgjedhësve jashtë vendit, mënyra dhe afatet e komunikimit me RKGjC, si dhe modalitetet e rregullat e tjera teknike të hartimit të kësaj liste.

Referuar nenit 25, pika 3 e Kodit Zgjedhor, përcaktohet se lista e zgjedhësve që votojnë jashtë vendit hartohet dhe përdoret rishtazi për çdo palë zgjedhje për Kuvendin dhe pavarësisht kësaj në çdo rast, KQZ-ja dhe Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile ruajnë bazën e të dhënave të zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit për çdo palë zgjedhje. Duke respektuar afatet kufitare për përgatitjen e listës si dhe publikimin e asaj paraprake dhe përfundimtare për zgjedhësit nga jashtë vendit, sipas parashikimeve në nenin 25, pikat 4 dhe 7, të Kodit Zgjedhor në këtë projektvendim janë përcaktuar afatet si vijon:

-Pas përfundimit të afatit për regjistrim, DPGJC nxjerr nga Regjistri (RKGjC) listën paraprake të zgjedhësve nga jashtë vendit dhe ia dërgon Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, jo më vonë se 63 ditë para datës së zgjedhjeve.

-Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, 63 ditë para datës së zgjedhjeve, publikon listën paraprake të zgjedhësve me qëllim që zgjedhësit brenda 48 orësh nga publikimi i saj mund të kërkojnë regjistrimin apo rregullimin e pasaktësive të regjistrimit të tyre në PER, dhe pas kalimit të afatit për të kërkuar regjistrimin apo rregullimin e pasaktësive në regjistrim, Komisioneri miraton dhe publikon në faqen zyrtare të internetit të KQZ listën përfundimtare të zgjedhësve që votojnë jashtë vendit 60 ditë para datës së zgjedhjeve.

Lista e zgjedhësve pas përfundimit të procesit nuk ndryshon në asnjë rrethanë dhe për asnjë shkak pas afatit të parashikuar në këtë pikë, me përjashtim të rastit të parashikuar në pikën 8 të nenit 25 të KZ, të ndryshuar.

Neni 45 i Kodit Zgjedhor përcakton përbërësit zgjedhorë të listës së zgjedhësve. Në përcaktimin e përbërësve të listës së zgjedhësve nga jashtë vendit u përdorën për analogji përbërësit e listës brenda vendit të cilët përfshijnë përbërësit zgjedhorë të përcaktuar në shkronjat “a”, “b”, “c”, “ç”, “d” dhe “f” të pikës 1 të nenit 45 të Kodit Zgjedhor, të ndryshuar, por të përshtatur në kontekstin e votimit nga jashtë ku nuk ka kuptim të flitet për kod banese apo ZAZ dhe në këtë rast si përbërës i kësaj liste është përfshirë shteti i vendbanimit të zgjedhësit që voton jashtë vendit, i cili gjendet në rubrikën e veçantë në RKGjC ku është regjistruar adresa e zgjedhësit. Në

bazë të nenit 25, pika 2 e Kodit Zgjedhor, përcaktohet se lista e zgjedhësve që votojnë jashtë vendit është një listë e vetme në nivel zone zgjedhore dhe përmban listën e shtetasve shqiptarë që kanë shprehur vullnetin të votojnë nga jashtë vendit sipas rregullave të përcaktuara në projektvendim dhe që janë regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile (RKGjC) në territorin e zonës zgjedhore përkatëse. Në kuadër të kësaj analogjie midis listës së zgjedhësve brenda vendit me atë jashtë vendit, është propozuar në këtë projektvendim që lista e zgjedhësve nga jashtë vendit të përmbajë: emërtimin e zonës zgjedhore, llojin dhe datën zgjedhjeve, përbërësit zgjedhorë të zgjedhësve, sipas përcaktimeve të këtij projektvendimi.

Për të përcaktuar formatet listës së zgjedhësve nga jashtë vendit dhe publikimin e tyre, sërish është përdorur analogjia me përmbajtjen dhe formatin e listës së zgjedhësve brenda vendit sipas përcaktimeve të nenit 48 të KZ, por i përshtatur në kontekstin e zgjedhjeve nga jashtë vendit. Konkretisht, është përcaktuar listë zgjedhësish në nivel zone zgjedhore dhe në përbërësit zgjedhorë që publikohen në vend të kodit të vendbanimit është parashikuar shteti i vendbanimit jashtë ashtu sikurse lista e zgjedhësve në formë të printuar del e panevojshme në këtë rast prandaj është propozuar vetëm listë në format elektronik për tu publikuar e aksesuar nga zgjedhësit jashtë. Konkretisht, lista e zgjedhësve hartohet në 2 formatet e mëposhtme:

- listë zgjedhësish në nivel zone zgjedhore në formë elektronike për publikim nga KQZ dhe DPGjC, dhe që përmban përbërësit zgjedhorë të përcaktuar në shkronjat “a”, “b”, “ç”, “d” të nenit 45 të KZ, emërtimin e zonës zgjedhore, llojin dhe datën e zgjedhjeve, si dhe shtetin e vendbanimit të zgjedhësit që voton jashtë vendit i cili gjendet në rubrikën e veçantë në RKGjC ku është regjistruar adresa e zgjedhësit sipas përcaktimeve të këtij projektvendimi;
- përmbledhje e të gjithë zgjedhësve në nivel vendi në formë elektronike për publikim nga KQZ dhe DPGjC me përmbajtje sipas shkronjës “a” të kësaj pike. Zgjedhësit në listë renditen sipas rendit alfabetik të mbiemrit.

Referuar nenit 25, pika 8, e Kodit Zgjedhor, zgjedhësit i njihet e drejta për të paraqitur kërkesë në Gjykatën e Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë deri në 7 ditë para datës së zgjedhjeve, në rastet kur ka paraqitur kërkesë për regjistrim në listën e zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit dhe vëren se nuk është i regjistruar në këtë listë, ose regjistrimi i tij ka pasaktësi. Gjykata e shqyrton dhe vendos në lidhje me kërkesën, sipas kësaj pike, brenda 24 orëve nga data e regjistrimit të kërkesës, por jo më vonë së 5 ditë para datës së zgjedhjeve. Emri dhe të dhënat e tjera të zgjedhësit që i shtohet listës së zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit, i bashkëngjitet vendimi i gjykatës.

Në bazë të nenit 56 të Kodit Zgjedhor, shtetasit shqiptarë që janë regjistruar në listën e zgjedhësve jashtë vendit, pas përfundimit të procedurës së regjistrimit sipas këtij vendimi, ç’regjistrohen nga lista e zgjedhësve brenda vendit. Në lidhje me hartimin e listës së zgjedhësve sipas përcaktimeve të nenit 46, pika 1, të Kodit Zgjedhor, DPGjC harton listën e zgjedhësve duke hequr nga kjo listë emrat e atyre personave që janë të regjistruar në regjistrin e shtetasve që votojnë nga jashtë vendit. Mënyra e bashkëpunimit mes KQZ-së dhe DPGjC-së për çregjistrimin e shtetasve që votojnë jashtë territorit të RSH në listën brenda vendit do të adresohet me akt të

përbashkët midis Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve dhe Ministrit përgjegjës për gjendjen civile sipas parashikimeve të nenit 25, pika 13 të Kodit Zgjedhor.

Në kreun VI të projektvendimit parashikohet rregullat që lidhen me mbikëqyrjen dhe kontrollin e procesit të regjistrimit për të siguruar transparencë dhe qasje të të gjithave palëve në çdo hap përgatitor apo të zbatimit të procesit, të tilla si vijon: e drejta e partive politike, organizatave joqeveritare shqiptare dhe të huaja, si dhe organizatat ndërkombëtare të specializuara ose të angazhuara në mirëqeverisjen dhe demokratizimin, përfaqësuesit e shteteve të huaja të akredituar në Shqipëri, si dhe të medias, të njihen me të gjitha elementët e PER, veçanërisht gjatë proceseve të testimit operacional, kontrollit apo auditimit të së saj, si dhe për të marrë pjesë në testime gjatë procesit të regjistrimit të kërkesave të zgjedhësve nga jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë sipas parashikimeve të këtij projektvendimi. Referuar nenit 61 të Kodit Zgjedhor, në lidhje me mbikëqyrjen dhe kontrollin e procesit, auditët teknikienë kryejnë verifikimin e veprimeve të realizuara nga KQZ për regjistrimin e shtetasve që votojnë nga jashtë vendit. Me kërkesë të partive politike, ose kryesisht të KQZ, mundëson auditim të pavarur të PER nga subjekte të specializuara.

Bashkëndimi i projektvendimit me palët e interesuara

Ky projektvendim i është dërguar për mendim përfaqësuesve të partive politike, përfaqësuesve të organizatave të diasporës, organizatave të shoqërisë civile vendase të angazhuara në mirëqeverisjen dhe demokratizimin, veprimtaria e të cilave ka në fokus zgjedhjet, si dhe medias.

Kanë shprehur mendimet e tyre me shkrim në lidhje me këtë projektvendim, Diaspora për Shqipërinë e Lirë, Komiteti Shqiptar i Helsinkit, Qëndresa Qytetare, si dhe zj. Anila Smorgrav përfaqësuese e organizatës së diasporës GERMIN.

Nga opinioni i Diasporës për Shqipërinë e Lirë janë reflektuar në projektvendim parimet e përgjithshme mbi të cilat duhet të mbështetet procesi i regjistrimit.

Nga opinioni i Komitetit Shqiptar të Helsinkit, të ardhur me shkresën me nr. 2838 Prot., datë 30.09.2024 është shprehur “...projektvendimi është në përputhje me Vendimin e Gjykatës Kushtetuese me nr. 38/ 2022, por pavarësisht kësaj përputhshmërie, *kushtet dhe dokumentacioni i kërkuar që shtetasit shqiptarë me banim jashtë vendit të realizojnë të drejtën për të votuar, janë të shumta dhe pjesërisht jo vetëm të panevojshme, por edhe të porealizueshme, duke vënë në dyshim realizimin efektiv, të plotë, të saktë të ushtrimit të kësaj të drejte.*”, në këtë relacion është sqaruar se nevoja për të përcaktuar një listë dokumentacioni është parashikuar në nenin 25 pika 5 të KZ, e për sa na takon KQZ është munduar të ofrojë një gamë të gjerë dokumentesh për t’i ofruar zgjedhësit të gjitha mundësitë sa i takon larmishmërisë së dokumentacionit që do të pranohet si i vlefshëm për deklarinimin e adresës.

Në opinionin e saj Qëndresa Qytetare, të ardhur me shkresën nr. 2822 Prot., datë 30.09.2024 është shprehur “...Komisioni Qendror i Zgjedhjeve përmes propozimit të Komisionerit e ka kufizuar edhe më tej të drejtën e votës së shtetasve shqiptarë që jetojnë jashtë territorit të

Republikës së Shqipërisë, duke pranuar si dokumente që mund të sigurohen nga shtetasit shqiptarë që jetojnë jashtë territorit të RSH në mënyrë të rregullt, që lidhen me statusin e migrimit të shtetasve.” Një pjesë e konsiderueshme e shtetasve shqiptarë që jetojnë jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë kanë status migrimi të paligjshëm, si rrjedhojë nuk mund të sigurojnë kontrata, si ato të qirasë, furnizimit me energji elektrike, ujë apo shërbime internet, të kenë certifikata pronësie apo kontrata kredie bankare”. “..të gjithë dokumentet që parashikohen të përfshihen në listën e dokumentacionit që provon qëndrimin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, janë dokumente në gjuhë të huaj, përmbajtja e të cilave nuk mund të verifikohet pa iu nënshtruar më parë përkthimit... apo duhet të shoqërohen më certifikatën “Apostille”; Qëndresa qytetare gjithashtu parashtron se “Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve dhe Komisioni Rregullator, të pranojnë si të mjaftueshme për vërtetimin e qëndrimit jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë edhe vetëdeklarimin e zgjedhësit mbi adresën e saktë të banimit, kundrejt njoftimit të pasojave ligjore që vijnë në rast të deklarimit të pasaktë ose të rremë, sipas Formatit që i bashkëlidhet këtij vendimi”; Në lidhje me sugjerimet e Qëndresës Qytetare për t’u shtuar “vetëdeklarimim e zgjedhësit mbi adresën e saktë të banimit” në listën e dokumentacionit që vërteton qëndrimin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, shpjegojmë se nuk mund të pranohet pasi është kërkesë e Kodit Zgjedhor që zgjedhësi jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë të ketë dokumentacionin për deklarimin e adresës së tij jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe e njëjta logjikë arsyetimi si në rastin e propozimit të Komitetit Shqiptar të Helsinkit shpjeguar më lart vlen edhe në këtë rast.

Qëndresa Qytetare rekomandon gjithashtu ndryshimin e pikës 3 të kapitullit të tretë, të projektvendimit në si vijon: “Nëse këto të dhëna janë të sakta dhe përputhen me të dhënat që RKGjC ka për këtë zgjedhës, PER regjistron në mënyrë automatike shtetasin si zgjedhës”. Në lidhje me sugjerimin e bërë shpjegojmë se është reflektuar pjesërisht në projektvendim pasi është hequr vendim i Komisionerit rast pas rasti për regjistrimin e çdo zgjedhësi por do të duhet të mbetet shqyrtimi nga ana e administratës pasi së paku do duhet faktori njeri për të parë dokumentacionin e ngarkuar në lidhje me deklarimin e adresës.

Në opinionin e saj zj. Anila Smorgrav, përfaqësuese e GERMIN, parashtron në lidhje me nenin që përcakton afatet për regjistrimin e votuese “..duhet një dispozitë që parashikon zgjatjen e afatit në rast të vështirësive teknike me PER. Kjo do të sigurojë që të gjithë votuesit të kenë mundësi të regjistrohen në kohë.. Vlerësojmë se zgjatje të afatit përtej afatit të unifikuar për të gjithë procesin nuk ka sesi të ketë. KQZ do të angazhohet që të procesojë sa më shpejt të jetë e mundur këto kërkesa si dhe në projektvendim (pika 3 dhe 4 të kreut IV) përcaktohet mundësia që zgjedhësi do ketë për të gjurmuar kërkesën e tij si dhe atij do t’i afrohet ndihmë teknike dhe asistencë nga KQZ përgjatë gjithë periudhës së regjistrimit.

Në lidhje me listën e dokumentacionit për të vërtetuar qëndrimin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë sugjeron ...“pranimin e një deklaratë nga ambasada ose konsullata shqiptare si provë e banimit për të mos penalizuar një grup shtetasish që mund të mos kenë mundësi të dokumenteve zyrtare të vendit”. Ezauruar parashtrimi si më lart në rastin e opinioneve për dokumentet e shpjeguara më sipër.

Në lidhje me saktësinë e të dhënave dhe procedurën për korrigjimin e të dhënave në PER, sugjeron se “...duhet të përcaktohet një afat i qartë dhe i arsyeshëm për korrigjimin e të dhënave, duke siguruar që votuesit të kenë mjaftueshëm kohë për të përmirësuar regjistrimin para përfundimit të afateve”. Vlerësojmë se ky afat është i përcaktuar qartë në projektvendim.

Në lidhje me verifikimin e identitetit dhe sigurisë së platformës “PER” sugjeron se “..duhet të përfshihen kërkesa të qarta teknologjike për përdorimin e PER dhe autentifikimin biometrik, si dhe përfshirja e mekanizmave alternativë për ata që kanë probleme teknologjike”. Lidhur me këtë sqarojmë se ky projektvendim është i natyrë rregullatore, detajet teknike përcaktohen në një hap të dytë gjatë implementimit të PER.

Në lidhje me hartimin dhe publikimin e listës së zgjedhësve sugjeron se “ ...duhet të përfshihet një dispozitë për një mekanizëm më të shpejtë për korrigjimin e gabimeve në listën e zgjedhësve përpara finalizimit të listës përfundimtare”. Afati i parashikuar në projektvendim prej 48 orësh vlerësojmë se e ezauron këtë shqetësim.

Në lidhje me kontrollin dhe auditimin e procesit sugjeron “...duhet një plan të detajuar për auditimin dhe testimin e procesit të regjistrimit dhe PER,.. testimi të fillojë sa më herët”. Në lidhje me koordinimin me Institucionet Ndërkombëtare dhe Organizatat e Diasporës sugjeron se “...duhet një rol aktiv për organizatat e diasporës në monitorimin dhe raportimin e procesit të regjistrimit dhe votimit nga jashtë”. Këto vlerësime të përgjithshme janë adresuar në projektvendim përkatësisht në Kreun VI.

Për sa më lart, në këtë relacion, Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, brenda kompetencave të veta, dhe në respektim të detyrimeve e afateve ligjore të përcaktuara në Ligjin nr.10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, i propozon për shqyrtim dhe miratim Komisionit Rregullator projektvendimin, “Për miratimin e rregullave për regjistrimin e zgjedhësve nga jashtë vendit dhe përgatitjen e listës së zgjedhësve”.

Jona JOSIFI - Drejtorja e Votimit nga Jashtë

Madalena KOJA - Drejtorja e Ligjshmërisë

Majlinda ÇELMETA – Sekretar i Përgjithshëm (në mungesë dhe me urdhër)

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE
KOMISIONI RREGULLATOR

Tiranë më	protdate
Nr.	protnumber

Data: DD MM VVVV

Nr:000-000

Ora: HH:MM

PROJEKTVENDIM

PËR

**MIRATIMIN E RREGULLAVE PËR REGJISTRIMIN E ZGJEDHËSVE NGA JASHTË
VENDIT DHE PËRGATITJEN E LISTËS SË ZGJEDHËSVE**

Në mbështetje të nenit 20, pika 1, shkronja “dh”, nenit 25, pikat 1 dhe 12, nenit 46, pika 3, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, Komisioni Rregullator

VENDOSI:

I. Parime të përgjithshme

1. Parimi i transparencës: Procesi i regjistrimit dhe votimit për zgjedhësit jashtë vendit duhet të jetë i hapur dhe i monitoruar në mënyrë që të garantohet informimi i duhur i publikut dhe subjekteve zgjedhore mbi çdo hap të procedurave.
2. Parimi i thjeshtësisë dhe lehtësisë: Procedurat e regjistrimit dhe të votimit për zgjedhësit jashtë vendit duhet të jenë të thjeshta dhe të lehta për t'u kuptuar e ndjekur nga zgjedhësit, duke minimizuar barrën administrative dhe teknike.
3. Parimi i efektshmërisë: Procedurat për regjistrimin dhe votimin nga jashtë vendit duhet të jenë efektive, duke synuar që vota e çdo shtetasi të realizohet në kohë dhe pa pengesa të panevojshme.
4. Parimi i aksesit të barabartë: Çdo shtetas shqiptar me të drejtë vote, pavarësisht vendndodhjes së tij jashtë territorit të Shqipërisë, duhet të ketë mundësi të barabarta për të votuar.
5. Parimi i diskrecionit: Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ka të drejtën të veprojë me diskrecion brenda limiteve të përcaktuara nga Kushtetuta dhe Kodi Zgjedhor, me qëllim sigurimin dhe mbrojtjen e votës së shtetasve shqiptarë jashtë vendit. Diskrecioni ushtrohet në mënyrë që të përmirësohen proceset dhe të adresohen situata të paparashikuara për të garantuar realizimin e votës.

Data: dd mmvvvv Nr: 123-456
Ora: hh:mm

Për miratimin e rregullave për regjistrimin e zgjedhësve nga jashtë vendit dhe përgatitjen e listës së zgjedhësve

II. Rregulla të përgjithshme

1. Çdo shtetas shqiptar me të drejtë vote që ndodhet jashtë vendit në datën e zgjedhjeve dhe që dëshiron të ushtrojë të drejtën e votës për zgjedhjet për Kuvendin nga atje ku ndodhet, duhet të regjistrohet në listën e zgjedhësve jashtë vendit, në përputhje me rregullat e përcaktuara në këtë vendim.
2. Regjistrimi i zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit realizohet nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (KQZ).

III. Paraqitja e kërkesave për regjistrim të zgjedhësve nga jashtë vendit, afatet dhe dokumentacioni shoqërues

1. Zgjedhësi që dëshiron të votojë nga jashtë paraqet kërkesë në mënyrë individuale për regjistrim në listën e zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit në Komisionin Qendror të zgjedhjeve sipas procedurave të përcaktuara në këtë vendim. Afati për paraqitjen e kërkesës fillon 120 ditë para datës së zgjedhjeve dhe përfundon 68 ditë para kësaj date.
Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve njofton publikisht për hapjen e procesit të hartimit të listës së zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit jo më vonë se 10 ditë përpara fillimit të këtij procesi.
Kërkesa kryhet përmes Platformës Elektronike të Regjistrimit, nga këtu e vijim në këtë vendim referuar si “PER” e cila krijohet, mirëmbahet dhe përditësohet nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve. PER është e aksesueshme pa pagesë për zgjedhësin. Zgjedhësit do t’i jepet mundësia ta shkarkojë këtë platformë si në versionin desktop, ashtu edhe në atë mobile pa qenë i kushtëzuar nga lloji i pajisjes elektronike që do të përdorë.
2. Paraqitja e kërkesës në PER bëhet duke krijuar një llogari në këtë platformë nga vetë zgjedhësi. Krijimi i llogarisë dhe hyrja në të në vijim sipas rastit bëhet nëpërmjet përdorimit të 3 (tre) faktorë autentifikimi. Njëri prej faktorëve autentifikues duhet të jetë biometrik me njohje të fytyrës (ang. *face recogniton*) faktori tjetër është një kod unik i përkohshëm 6 shifror që i dërgohet zgjedhësit në numrin e tij të telefonit mobil dhe email, si dhe faktori i tretë është Numri Personal i Identifikimi (NID) i zgjedhësit dhe fjalëkalimi.
3. Pasi ka krijuar llogarinë e tij në PER, për t’u regjistruar, zgjedhësi hyn në këtë llogari dhe ndjek këto hapa:
  - a) Skanon përmes PER një dokument të vlefshëm identifikimi të lëshuar nga Republika e Shqipërisë, pasaportë për jashtë shtetit, ose letërnjoftim. PER lexon dhe ngarkon automatikisht në platformë të dhënat që përmban dokumenti i identifikimit. Nëse për arsye të ndryshme këto të dhëna nuk ngarkohen automatikisht, atëherë zgjedhësi i ngarkon ato në PER në mënyrë manuale.
  - b) Ngarkon në PER të paktën një dokument që vërteton qëndrimin e tij jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Lista e dokumenteve të tillë miratohet me akt të veçantë të Rregullatorit.
  - c) Ngarkon në PER të dhënat e mëposhtme:
    - i. adresën personale të postës elektronike (email);
    - ii. numrin e celularit personal;

- iii. adresën e banimit e cila duhet të përmbajë të paktën këto të dhëna: shtetin, kodin postar, qytetin, emërtesën e rrugës, numrin e banesës, elemente të tjera të adresës (nëse ka).

IV. Shqyrtimi i kërkesave dhe regjistrimi i zgjedhësve nga jashtë vendit

1. PER përmes ndërveprimit në kohë reale me Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile (RKGjC), kontrollon saktësinë dhe përputhshmërinë e të dhënave të zgjedhësit që u përfutuan sipas pikës 3, shkronja “a”, të kreut III, të këtij vendimi.
2. Të dhënat e identitetit të shtetasit kërkohen të verifikohen nga KQZ në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile dhe, nëse ato janë të njëjta, bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile (DPGjC) regjistrimi në RKGjC i adresës së shtetasit që voton jashtë vendit në një rubrikë të veçantë.
3. Nëse këto të dhëna janë të sakta dhe përputhen me të dhënat që RKGjC ka për këtë zgjedhës, PER do t'i shfaqë zgjedhësit mesazhin se kërkesa e tij u regjistrua me sukses dhe se ai do të njoftohet për rezultatin e shqyrtimit të kërkesës së tij nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve brenda 5 ditëve kalendarike në llogarinë e tij në PER si dhe me email. PER i ofron mundësinë zgjedhësit që ka paraqitur kërkesën për të ndjekur/gjurmuar statusin e shqyrtimit të saj.
4. Nëse këto të dhëna nuk janë të sakta, pra nuk përputhen me të dhënat që RKGjC ka për këtë zgjedhës, PER do t'i shfaqë zgjedhësit mesazhin se duhet t'i saktësojë ato dhe se nuk mund të vazhdojë më tej me kërkesën për regjistrim derisa të korrigjojë përkatësisht të dhënat që PER i identifikon si të pasakta. Vetëm pas saktësimit të këtyre të dhënave zgjedhësi do të marrë mesazhin si në pikën 3, të këtij kreu. Në rast të vështirësive për të realizuar regjistrimin sipas hapave të mësipërm, zgjedhësi mund të ruajë draft kërkesën e tij në PER dhe të kontaktojë për ndihmë teknike lidhur me procesin e regjistrimit, shërbimin e ndihmës që Komisioni Qendror i Zgjedhjeve vendos në dispozicion të zgjedhësve nga jashtë vendit përgjatë gjithë periudhës së regjistrimit.
5. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, përmes PER, vendos mbi kërkesën për regjistrim të zgjedhësit brenda 5 ditëve kalendarike nga marrja e saj nëpërmjet PER. Vendimi nëse do të përfshihet ose jo në listën paraprake të zgjedhësve që votojnë jashtë vendit i njoftohet në llogarinë e tij në PER, si dhe në adresën e email të deklaruar në platformë.

V. Përbërësit e listës së zgjedhësve jashtë vendit, mënyra dhe afatet e komunikimit me RKGjC, si dhe modalitetet e rregullat e tjera teknike të hartimit të kësaj liste

1. Lista e zgjedhësve që votojnë jashtë vendit është një listë e vetme në nivel zone zgjedhore dhe përmban listën e shtetasve shqiptarë që kanë shprehur vullnetin të votojnë nga jashtë vendit sipas rregullave të përcaktuara në këtë vendim dhe që janë të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile në territorin e zonës zgjedhore përkatëse.
2. Lista e zgjedhësve që votojnë jashtë vendit hartohet dhe përdoret rishtazi për çdo palë zgjedhje për Kuvendin. Në çdo rast, KQZ-ja dhe Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile ruajnë bazën e të dhënave të zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit për çdo palë zgjedhje.
3. Përbërësit e listës së zgjedhësve nga jashtë vendit përfshijnë përbërësit zgjedhorë të përcaktuar në shkronjat “a”, “b”, “c”, “ç”, “d” dhe “f” të pikës 1 të nenit 45 të ligjit Nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe shtetin e vendbanimit të

- zgjedhësit që voton jashtë vendit, i cili gjendet në rubrikën e veçantë në RKGjC ku është regjistruar adresa e zgjedhësit sipas përcaktimeve të pikës 2, të kreut IV, të këtij vendimi.
4. Në përfundim të procesit të regjistrimit të kërkesave të zgjedhësve për të votuar nga jashtë vendit, sipas afateve të përcaktuara në pikën 1, të kreut III, të këtij vendimi, DPGjC nxjerr nga RKGjC listën paraprake të zgjedhësve nga jashtë vendit dhe ia dërgon atë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve jo më vonë se 63 ditë para datës së zgjedhjeve.
  5. Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, 63 ditë përpara datës së zgjedhjeve, publikon listën paraprake të zgjedhësve që votojnë jashtë vendit, me qëllim që zgjedhësit brenda 48 orësh nga publikimi i saj mund të kërkojnë regjistrimin apo rregullimin e pasaktësive të regjistrimit të tyre në PER.
  6. Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, 60 ditë para datës së zgjedhjeve, miraton dhe publikon në faqen zyrtare të internetit të KQZ listën përfundimtare të zgjedhësve që votojnë jashtë vendit. Lista e zgjedhësve pas përfundimit të procesit nuk ndryshon në asnjë rrethanë dhe për asnjë shkak pas afatit të parashikuar në këtë pikë, me përjashtim të rastit të parashikuar në pikën 8 të nenit 25 të ligjit Nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.
  7. Lista e zgjedhësve nga jashtë vendit përmban: emërtimin e zonës zgjedhore, llojin dhe datën e zgjedhjeve, përbërësit zgjedhorë të zgjedhësve, sipas përcaktimeve të pikës 4, të këtij kreu.
  8. Lista e zgjedhësve hartohet në formatet e mëposhtme:
    - a) listë zgjedhësish në nivel zone zgjedhore në formë elektronike për publikim nga KQZ dhe DPGjC, dhe që përmban përbërësit zgjedhorë të përcaktuar në shkronjat “a”, “b”, “ç”, “d” të nenit 45 të ligjit Nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, emërtimin e zonës zgjedhore, llojin dhe datën e zgjedhjeve, si dhe shtetin e vendbanimit të zgjedhësit që voton jashtë vendit i cili gjendet në rubrikën e veçantë në RKGjC ku është regjistruar adresa e zgjedhësit sipas përcaktimeve të pikës 4, të kreut IV, të këtij vendimi;
    - b) përmbledhje e të gjithë zgjedhësve në nivel vendi në formë elektronike për publikim nga KQZ dhe DPGjC me përmbajtje sipas shkronjës “a” të kësaj pike.
  9. Zgjedhësit në listë renditen sipas rendit alfabetik të mbiemrit.
  10. Një kopje e listës së zgjedhësve nga jashtë vendit hartuar sipas rregullave të përcaktuara në këtë vendim i dërgohet nga KQZ Arkivit Qendror të Shtetit jo më vonë se 10 ditë pas miratimit të kësaj liste nga Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve.
  11. Kur zgjedhësi që ka paraqitur kërkesë për regjistrim në listën e zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit vëren se nuk është i regjistruar në këtë listë, ose regjistrimi i tij ka pasaktësi, ai ka të drejtë të paraqesë kërkesë në Gjykatën e Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë deri 7 ditë përpara datës së zgjedhjeve. Kërkesa sipas kësaj pike, përjashtohet nga taksat gjyqësore. Gjykata e shqyrton dhe vendos në lidhje me kërkesën, sipas kësaj pike, brenda 24 orëve nga data e regjistrimit të kërkesës, por jo më vonë se 5 ditë para datës së zgjedhjeve. Emri dhe të dhënat e tjera të zgjedhësit që i shtohet listës së zgjedhësve që votojnë nga jashtë vendit, i bashkëngjitet vendimi i gjykatës.
  12. Shtetasit shqiptarë që janë regjistruar në listën e zgjedhësve jashtë vendit, pas përfundimit të procedurës së regjistrimit sipas këtij vendimi, çregjistrohen nga lista e zgjedhësve brenda vendit që shpallet sipas nenit 56 të ligjit Nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

13. DPGJC harton listën e zgjedhësve sipas përcaktimeve të nenit 46, pika 1, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, duke hequr nga kjo listë emrat e atyre personave që janë të regjistruar në regjistrin e shtetasve që votojnë nga jashtë vendit.

VI. Mbikqyrja dhe kontrolli i procesit

1. Auditët teknikienë të miratuar sipas nenit 61, të ligjit Nr. 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, kryejnë verifikimin e veprimeve të realizuara nga KQZ për regjistrimin e shtetasve që votojnë nga jashtë vendit duke filluar nga 120 ditë nga data e zgjedhjeve.
2. Partitë politike, organizatat joqeveritare shqiptare dhe të huaja, si dhe organizatat ndërkombëtare të specializuara ose të angazhuara në mirëqeverisjen dhe demokratizimin, përfaqësuesit e shteteve të huaja të akredituar në Shqipëri, si dhe të medias, në kuadër të transparencës dhe informimit, kanë të drejtë të njihen me të gjitha elementët e PER, veçanërisht gjatë proceseve të: testimit paraprak operacional, kontrollit apo auditimit të saj, si dhe kanë të drejtën për t’u njohur dhe marrë pjesë në testime gjatë procesit të regjistrimit të kërkesave të zgjedhësve nga jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë sipas parashikimeve të këtij vendimi.
3. Me kërkesë të partive politike, ose kryesisht KQZ, mundëson auditim të pavarur të PER nga subjekte të specializuara.

VII. Dispozita të fundit

1. Ngarkohen administrata e KQZ-së dhe institucionet e ngarkuara me detyra nga ky vendim, për zbatimin e tij.
2. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen zyrtare të internetit të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.
3. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Kolegjin Zgjedhor Gjyqësor pranë Gjykatës Administrative të Apelit, Tiranë, brenda (5) ditëve nga shpallja e këtij vendimi.

Ilirjana NANO

Kryetar

Arens ÇELA

Anëtar

Dritan ÇAKA

Anëtar

Helga VUKAJ

Anëtar

Muharrem ÇAKAJ

Anëtar